Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

Ἄμελη γυναῖκα πολλαχ. *Ὁ δεῖνα εἶναι πολὺ ἀνάμελος* Ἄνδρ. *Ἀνήμελος εἶναι 'ς τοὶς δουλειές του* Κάρπ. *Τέτοιος ἀνάμελος!* (τόσον ἀμελής!) Ἄνδρ. *Ἀτὸς βαρέα ἄμελος ἔν' 'ς σὴ δουλείαν ἀτ'* (αὐτὸς πολὺ ἀμελὴς εἶναι εἰς τὴν ἐργασίαν του) Ὄφ. Χαλδ. *Ἀνάμελος ποῦ 'σαι, κακόμοιρε!* Σύμ. *Πρὸ ἀνάμελε δὲν ἔδα 'γὼ 'ς τ' ζωή μου!* Σκῦρ. **2)** Ὁ μὴ φροντίζων περί τινος, ἄφροντις, ἀμέριμνος Κύθηρ. Νάξ. Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Ὄφ. Τραπ.) Σάμ.: *Ὁ λεύτιρους ἄθρουπους εἶν' ἄμιλους* (*λεύτιρους* = ἄγαμος) Σάμ.

Πβ. *ἀμελής, ἀμελητής, ἀμελιάρις*. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Ἀνέμελος* καὶ ἐπών. Χίος

ἀμελῶ λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Πόντ.(Σάντ.) *ἀναμελῶ* Πελοπν. (Λακων. Λάστ.) *ἀνεμελῶ* Θήρ. Κρήτ. *'ναμελῶ* Σύμ. *ἀμελίζω* Πόντ.(Ἴμερ.)

Τὸ ἀρχ. *ἀμελῶ*. Ὁ τύπ. *ἀναμελῶ* καὶ μεσν. Τὸ *ἀμελίζω* ἐκ τοῦ ἀορ. *ἀμέλησα* κατ' ἀναλογ. τοῦ εἰς *-ισα* ἀορ. τῶν ρ. εἰς *-ίζω*. Πβ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,272.

Δὲν ἐνδιαφέρομαι περί τινος, δεικνύω ὀλιγωρίαν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν πράξεώς τινος ἔνθ' ἀν.: *Μὴν ἀμελῇς τὴ δουλειά σου. Ἀμέλησε νὰ πάῃ ἐκεῖ ποῦ τοῦ εἶπα Ἀμέλησα νὰ ψωνίσω* κοιν. *Ἐμέλτσεν τὴ δουλείαν* (*ἐμέλτσεν* = ἠμέλησεν) Ἴμερ. Συνών. *ἀμελεύω, τεμπελεύω*.

ἀμέλωτος ἐπίθ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **μελωτός* < *μελώνω*.

Ὁ ἄνευ μέλιτος, ὁ μὴ ἐπαλειφθεὶς διὰ μέλιτος: *Εἶναι ἀμέλωτα ἀκόμη τ' ἀβγοκαλάμαρα* (εἶδος γλυκύσματος) Ἄνδρ. Πβ. *ἀμελίτωτος*.

ἀμέντε ἐπίρρ. Ζάκ. Νάξ. (Ἄνω Ποταμ. Δαμαρ. Κινίδ. Τρίποδ. Φιλότ.) Παξ. *ἀμέδε* Θήρ. Ἰθάκ. Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σῦρ. κ. ἀ. *ἀμέδες* Κρήτ. *ἀμέντι* Κέρκ. (Ἀργυρᾶδ.) *ἀμέδι* Κύθν. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ. ἀ.

Ἐκ τῆς Ἰταλ. φρ. *a mente*. Πβ. ΛΖώη Λεξ. Ζακ. ἐν λ. Ὁ τύπ. *ἀμέδες* ἐκ τοῦ *ἀμέδε σου* ἕνεκα κακοῦ χωρισμοῦ παρεκταθεὶς κατ' ἄλλα ἐπιρρήματα. Πβ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 7 (1910/1) 80 κέξ.

Κατὰ νοῦν, συνήθως μετὰ τῶν ρ. *βάζω* ἢ *βάνω, ἔχω* καὶ *παίρνω* ἔνθ' ἀν.: *Βάνω ἀμέντε* (ἐνθυμοῦμαι) Τρίποδ. *Βάζω ἀμέδε* Θήρ. *Δὲ μοῦ πῆε ἀμέδε πῶς θὰ μοῦ τὴν κατάφερνε ἔτσι* (δὲν ἐνόησα κτλ.) Ἰθάκ. *Ἤβαλ' ἀμέδε* (ἐπρόσεξα) Κρήτ. *Πᾶρε τ' ἀμέντε σου* (πᾶρε το κτλ., ἤτοι πρόσεχε) Ζάκ. *Νά 'χῃς τ' ἀμέδε σου* (συνών. τῷ προηγουμένῳ) Θήρ. Κρήτ. *Βάνω τ' ἀμέντε μου* (ἐντείνω τὴν προσοχήν μου) αὐτόθ. *Δὲν τὸ βάλαμε ἀμέδι τσαὶ τὸ κλέψανε* (δὲν τὸ ἐπροσέξαμεν κτλ.) Κύθν. *Ἔχε ἀμέντι μὴ σοῦ πάρουνε τίποτες* Ἀργυρᾶδ. *Τό 'χω ἀμέδε μου* Κρήτ. *Δὲ δό 'χω ἀμέδες βαρμένο* αὐτόθ. Συνών. *προσαμέντε*.

ἀμερεμέτιστος ἐπίθ. σύνηθ. *ἀμιριμέτ'στους* πολλαχ. *ἀμερεμέτιγος* πολλαχ. *ἀμιριμέτ'γους* Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **μερεμετιστός* < *μερεμετίζω*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Κυριολ. ὁ μὴ ἐπισκευασθείς, ὁ μὴ ἐπιδιορθωθείς, ἀνεπισκεύαστος, ἐπὶ οἰκοδομῶν ἔνθ' ἀν.: *Ἄφησα τὸ σπίτι ἀμερεμέτιστο* πολλαχ. *Λόντζα ἀμιριμέτ'ῃ'* Αἰτωλ. **2)** Μεταφ. ὁ μὴ δαρεὶς Πελοπν. (Κορινθ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): *Ἀμιριμέτ'γου τοὺν ἔεις ἀκόμα;* Αἰτωλ.

ἀμέρευτος ἐπίθ. πολλαχ. *ἀνημέρευτος* πολλαχ. καὶ Πόντ. (Οἰν. Χαλδ.) *ἀλημέρευτος* Πόντ. (Οἰν.)

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **μερευτός* < *μερεύω*. Ἡ λ. ὡς καὶ ὁ τύπ. *ἀνημέρευτος* καὶ παρὰ Σομ.

1) Ὁ μὴ ἐξημερωθείς, ὁ μὴ τιθασευθεὶς ἔνθ' ἀν.: *Θεριὰ ἀνημέρευτα* Κρήτ. *Ἄγριος κι ἀνημέρευτος* Οἰν. || Ἀσμ.

Πουλεῖ μουλάρια ἀμέρευτα, πουλεῖ καὶ μερεμένα

Νάξ.(Ἀπύρανθ.) Πβ. *ἀμέρωτος* (ΙΙ), *ἀνήμερος*. **2)** Ὁ μὴ καταπραϋνθεὶς Λεξ. Κομ. Ἠπίτ.

Ἀμερικάνικος ἐπίθ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὀν. *Ἀμερικᾶνος*.

1) Ὁ ἐξ Ἀμερικῆς προερχόμενος ἢ ὁ ἐν Ἀμερικῇ κατεσκευασμένος κοιν.: *Ἀμερικάνικο καλαπόδι - παννὶ - ροκάνι - τρυπάνι - ψαλίδι* κτλ. *Ἀμερικάνικα φασόλια*. Πβ. *Ἀμερικᾶνος* **1.** **2)** Τὸ οὐδ. *ἀμερικάνικο* τό, ἰδιαίτερον πανίον προερχόμενον ἐξ Ἀμερικῆς κοιν.

Ἀμερικᾶνος ὁ, κοιν.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. ἐθνικοῦ ὀν. *Americano*.

1) Ὁ καταγόμενος ἐξ Ἀμερικῆς, κυρίως ἐκ τῶν Ἡνωμένων πολιτειῶν τῆς Β.Ἀμερικῆς. Πβ. *Ἀμερικάνικος* **1.** **2)** Ἕλλην μετανάστης διαμείνας ἐν Ἀμερικῇ καὶ ἐπανελθὼν ἐξ αὐτῆς. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Ἀμερ'κᾶνος* καὶ παρωνύμ. Κρήτ.

ἀμέριμνα ἐπίρρ. λόγ. πολλαχ.

Τὸ μεσν. ἐπίρρ. *ἀμέριμνα*. Πβ. Θυσ. Ἀβραὰμ 4 (ἔκδ. ΕLegrand) «ξύπνησε, δοῦλε τοῦ Θεοῦ, ξύπνησε πιστεμένε, | καὶ νὰ κοιμᾶσαι ἀμέριμνα τώρα καιρὸς δὲν εἶναι».

Ἄνευ μερίμνης ἢ φόβου, ἀμερίμνως πολλαχ.: *Ζῶ ἀμέριμνα* πολλαχ. *Περπατῶ - πηδῶ ἀμέριμνα* Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

ἀμέριμνος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. κ. ἀ.) *ἀμέριμνε* Τσακων.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *ἀμέριμνος*.

Ὁ μὴ μεριμνῶν, ὁ μὴ φροντίζων περί τινος, ἄφροντις, ἥσυχος: *Ἀμέριμνος ἄνθρωπος, ἀμέριμνη ζωή. Κοιμᾶται ἀμέριμνος* σύνηθ. *Ἐγὼ ἀσ' σὰ δουλείας ἐπνίγα καὶ ἐσὺ ἀμέριμνος κάθεσαι!* Κερασ. *Ἀμέριμνος κοιμᾶται κ' ἐμένα δὲ μὲ λυπᾶται* Λακων.

ἀμερόληπτος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ρ. *μεροληπτῶ*.

Ὁ μὴ παραβλέπων οὐδενὸς τὰ ἐλαττώματα, τὰ σφάλματα, τὰ κακουργήματα κτλ., ὁ μὴ χαριζόμενος εἰς οὐδένα: *Ἄνθρωπος - δικαστὴς ἀμερόληπτος*.

***ἀμέρτικος** ἐπίθ. *ἀμέρκικο* Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ οὐσ. *μερτικό*.

Ὁ ἄνευ μεριδίου, ὁ ἀπόκληρος.

ἀμερτίκωτος ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀμερδίκωτος* Πελοπν. (Λακων. Μάν.)

Ἐκ τοῦ στερητ. *ἀ-* καὶ τοῦ ἐπιθ. **μερτικωτός* < *μερτικώνω*.

Ὁ μὴ καταλείπων γόνους, ἄτεκνος. Συνών. *ἀβλαστάρωτος* **2**, *ἄκλαδος* (ΙΙ), *ἀκλάδωτος* **2**, *ἄκληρος* **3**.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ